

Med 15. in 25.8.1997 sem opazoval ptice na otoku Lastovo. Glede na izkušnje iz severnega Jadrana sem se čudil majhnemu številu rumenonogih galebov *Larus cahinnans*. V želji po čim bolj neposrednem opazovanju sem si vsakega izmed njih tudi dobro ogledal. Kmalu sem ugotovil, da je preliv v Prežbi nekakšen lijak in v tem času nemara najboljša galebja opazovalna točka. Dne 21.8.1997 sem ob 15. uri povsem nepričakovanouzrl odrasel osebek sredozemskega galeba, ki je v nizkem letu prečkal preliv v Prežbi v smeri proti Malom jezeru. Glede na to, da je bil na Jadranskem morju sredozemski galeb nedavno odkrit kot gnezdilec [RUBINIČ, B. & VREZEC, A. (2000): Audouin's Gull *Larus audouinii*, a new breeding gull species in the Adriatic Sea (Croatia). *Acrocephalus* 21 (102-103): 219-222], je mogoče, da kje v okolini Lastova vrsta tudi gnezdi.

Borut Štumberger, SI-2282 Cirkulane 41, Slovenia

LITTLE TERN *Sterna albifrons* & COMMON TERN *S. hirundo*

Mala čigra & navadna čigra – v okviru ekspedicije po reki Dravi je bilo med Legradom (izliv Mure) in Donavo preštetih 50 malih in 80 navadnih čiger; realna ocena za populacijo malih čiger na Dravi v letu 2000 je 25 parov, za oceno velikosti gnezdeče populacije navadnih čiger pa je bil datum štetja že prekasen (S Hrvaška)

During July 23rd and 29th 2000, Emil Flajšman, Nikola Wolf, David Reeder, Jure and Boris Kočevar and the author of these lines were travelling in boats down the Drava river from Legrad (mouth of the Mura river) to Erdut (Danube). Within the framework of the Mura-Drava-Danube Expedition we covered 254 km in six days. During the voyage we counted Common and Little Terns. The largest colony of Terns was found near the Botovo bridge: at the 226th kilometre of the river, 10 pairs of Little Tern and some 50 individuals of Common Tern were present (altogether we counted about 30 nests). At the 225th km we saw another 12 Little Terns. At the 191st km, 20-30 Terns were recorded, two (2) of them being Little, the rest Common Terns.

From the 167th to 120th km we counted 17 Little and 4 Common Terns. The total number of Terns counted on the Drava section from Legrad to the Danube river was 50 Little and 80 Common Terns. In view of the temporal pattern of the breeding biology of both species, the realistic assessment for the breeding Little Terns in 2000 would be 25 pairs, while as far as the Common Tern is concerned, the date of counting was already too late.

Goran Čižmešija, Brodarska 27, HR-40328 Donja Dubrava, Croatia

VELIKI SKOVIK *Otus scops*

Eurasian Scops Owl – preying on Great Peacock Moth *Saturnia pyri* by street lamp in Prizdrina village on Pelješac Peninsula on May 8th 2001 (S Dalmatia, Croatia)

Prehrana velikega skovika je tudi zaradi njegove skoraj izključne insektivornosti slabo poznana. Podatki, pa čeprav le priložnostno zbrani, so zato toliko bolj dragoceni. Dne 8.5.2001 sem v osrednjem delu polotoka Pelješac (južna Dalmacija) popisoval velike skovike po vasah z metodo predvajanja njihovih posnetih glasov. V vasi Prizdrina, kjer sem naštel pet (5) pojočih samcev, sem opazoval, kako veliki skovik izkorističa vaške obcestne svetilke pri lovu. Eno od dveh popisnih točk v vasi Prizdrina sem izbral tik pod svetilko. Na izzivanje se je skovik naglo odzval, saj je bil že po enominutnem predvajanju posnetka ves razburjen na žici tik ob svetilki. Skovik pa je v hipu pozabil na posnetek, ko je k luči priletel veliki nočni pavlinček *Saturnia pyri*. Po krajšem opazovanju se je silovito pognal naprej z nogami za pavlinčkom, vendar neuspešno. Prvemu je sledil še drugi poskus, tokrat uspešen. Veliki skovik je pravcati strokovnjak za lov na velike žuželke in očitno se loti tudi tako velikega plena, kakršen je veliki nočni pavlinček, največja vrsta metulja v teh krajih, saj čez krila meri od 87 do 166 mm. Prežanje velikega skovika ob obcestnih svetilkah je sicer znan pojav [KÖNIG, C., F. WEICK & J.-H. BECKING (1999): Owls. Pica Press, Sussex], pomemben verjetno tudi za večjo zgostitev skovikov v naseljih. Veliki nočni metulji pa lahko sestavljajo pomemben del prehrane velikega skovika. Na Kreti so se naprimer skoviki skoraj izključno prehranjevali z oleandrovci *Daphnis nerii* [MIKKOLA, H. (1983): Owls of Europe. T & AD Poyser, London].

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenia

HUDOURNIK *Apus apus*

Swift – colony of about 100 pairs discovered on the islet of Dingački školj (9 m a.s.l.) by SW coast of Pelješac Peninsula in 2001 (S Dalmatia, Croatia). The colony is unique in S Dalmatia, as no other Swift's colony has been found on such small islet with no overhanging rocks present. Other discovered colonies on the islands of S Dalmatia, mainly colonies of Alpine Swifts *Tachymarptis melba* and Pallid Swifts *Apus pallidus*, were found on larger islands with big overhanging rocks present.

Hudournik je kolonijska gnezdlka, ki gnezdi večinoma v stenah, po stavbah, v klifih, kamnolomih in po drevesih [CRAMP, S. (ed.) (1985): The Birds of the Western Palearctic, Vol. IV. Oxford University Press, Oxford]. V Dalmaciji hudourniki naseljujejo tudi manjše skalnate otočke in čeri,

kjer gnezdijo v skalnih razpokah. Ti podatki se nanašajo predvsem na otočke severne Dalmacije: npr. Zec pri Senju, Božikovac in Kornati, Ribarica pri Karlobagu [RUCNER, D. (1998): Ptice hrvatske obale Jadrana. Hrvatski prirodoslovni muzej, Ministarstvo razvijanja i obnovi, Zagreb]. Med raziskovanjem otokov južne Dalmacije, ki sva ga s kolegom Borutom Rubiničem opravila spomladji 2001, sva odkrila en sam primer veče kolonije hudournikov na manjšem otočku. Dne 5.5.2001 sva bila na otočku Dingački školj ob jugozahodni obali Pelješca, katerega višina je le 9 metrov. Hudourniki so izletavali iz skalnih razpok na otočku in se zbirali v jati nad otočkom. Števila gnezdečih parov nisva mogla ugotoviti, vendar sva s preštevanjem jate v zraku velikost na otočku gnezdeče populacije ocenila na 220 osebkov, kar pomeni, da na otočku gnezdi okoli 100 parov hudournikov. Različne vrste hudournikov, najpogostejsa sta planinski hudournik *Tachymarptis melba* in bledi hudournik *Apus pallidus*, gnezdijo predvsem na večjih otokih v večjih in previsnih skalnih stenah. Kolonija na majhnem Dingačkem školju, kjer ni previsne stene, je edina kolonija tega tipa, ki sva jo našla na otokih južne Dalmacije.

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenia

ČEBELAR *Merops apiaster*

European Bee-eater – flock of 70-100 birds in flight above the Drava river near Podravska Selnica on August 18th 2001 (N Croatia)

Zvečer 18.8.2001 okoli 19.45 ure je Dravo pri Podravski Selnici (Hrvaška) preletela jata 70-100 čebelarjev. Ptice so se v oblăčnem vremenu pred mrakom značilno oglašale. V neposredni bližini ne poznam nobene kolonije čebelarjev. Najbližje kolonije na Dravi so oddaljene 10 kilometrov, na Muri pa 25 kilometrov. Hrati s čebelarji so se v zraku pojavili tudi kvakači *Nycticorax nycticorax*.

Goran Čižmešija, Brodarska 27, HR-40328 Donja Dubrava, Croatia

OLJČNI VRTRNIK *Hippolais olivetorum* & ČRNOGLAVI STRNAD *Emberiza melanocephala*
Olive-tree Warbler & Black-headed Bunting – first spring observations of singing males on Pelješac Peninsula (S Dalmatia, Croatia) for the year 2001: first singing Black-headed Bunting males were registered on May 8th near Žuljana, Ston and Ponikve, and first singing Olive-tree Warbler males on May 9th 2001 near Zabrdje and Brijesta.

V letu 2001 sva s kolegom Borutom Rubiničem popisovala ptice na polotoku Pelješac in okolici. Nujin obisk je trajal od 27.4. do 9.5., tako da sva lahko spremljala tudi

vračanje nekaterih selivk na svoja gnezdišča v tem delu Dalmacije. Konec aprila sva zabeležila že nekatere selivke, kot so svetloooka penica *Sylvia hortensis*, rjavi srakoper *Lanius collurio*, kobilar *Oriolus oriolus* in smrdokavra *Upupa epops*. Prvega rjavoglavega srakopera *Lanius senator* sva opazovala 4.5. v vasi Kuna. Med zadnjimi pa se nama je posrečilo registrirati črnoglavega strnada in oljčnega vrtnika. Prve tri (3) pojocene samce črnoglavega strnada sva opazovala 8.5. v bližini naselij Žuljana, Ston in Ponikve. Dne 9.5. pa sva imela priložnost opazovati še tri (3) pojocene samce oljčnega vrtnika, dva (2) pri neselju Zabrdje in enega (1) pri Brijestu. RUCNER (1998) [Ptice hrvatske obale Jadrana. Hrvatski prirodoslovni muzej, Ministarstvo razvijanja i obnovi, Zagreb] navaja za prvo pojavljanje črnoglavega strnada na Hrvaškem datum 6.5., kar je v skladu z najinim opazovanjem. Najino opazovanje pojochih samcev oljčnega vrtnika pa je zgodnejše, saj RUCNER (1998) pri tej vrsti kot prvi datum navaja 27.5. Po podatkih iz drugih delov Evrope se oljčni vrtniki lahko vrnejo v zgodnjih majskih dneh ali celo že konec aprila [CRAMP, S. (ed.) (1985): The Birds of the Western Palearctic, Vol. IV. Oxford University Press, Oxford].

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenia

OLJČNI VRTRNIK *Hippolais olivetorum*

Olive-tree Warbler – one in the gardens near Ston by the strait of Pelješac Peninsula, sitting exposedly on a vine prop on May 4th 2000 (S Dalmatia, Croatia)

Dne 4.5.2000 dopoldne sem na vrtovih pri Stonu opazoval skupinsko prehranjevanje repnikov *Carduelis cannabina*, ko je na kol trte povsem nepričakovano priletel oljčni vrtnik. Izpostavljen je pogledoval sem in tja, se presedel na steblo "kanele" in kmalu izginil v oljčnem nasadu. Čeprav sem med 30.4. in 6.5.2000 redno hodil po ožini polotoka Pelješac, sem oljčnega vrtnika videl samo pri Stonu. Za Ston ga navaja tudi RUCNER (1998) [Ptice hrvatske obale Jadrana. Hrvatski prirodoslovni muzej, Ministarstvo razvijanja i obnovi, Zagreb], a je novejše stonsko opazovanje z vidika spomladanskega prihoda vrste, oblikovanja teritorija in para zanimivo. Opazovani oljčni vrtnik namreč ni pel!

Borut Šumberger, SI-2282 Cirkulane 41, Slovenia